

[Duborg.]

nærmeste er 6 Milliarder. Vi ved jo fra de foreliggende Regnskaber, at de to foregaaende Aar har givet et Kapitaludbytte af rundt regnet 6 pCt., omtrent samme Procent for de forskellige Egne af Landet og for de forskellige Størrelsesklasser af Landejendomme. En Nedgang af 5 pCt. vil altsaa betyde en Lavkonjunktur, der snarere ligger under Konjunkturerne i 1925—27 end over. Vi havde den Gang en Forrentningsevne i Landbruget paa godt 1 pCt. Der er altsaa stor Udsigt til, at vi nu kommer længere ned, end vi var den Gang.

Jeg tror for øvrigt, man maa erkende, at det vil blive vanskeligere i den nuværende Situation — jeg tænker ikke her paa den politiske Situation, men paa hele den økonomiske Situation — at tilpasse Produktionsomkostningerne til de virkelig opnaelige Priser, end det var den Gang. Jeg synes ikke, at det er pessimistisk at tale om en alvorlig økonomisk Situation, en økonomisk Situation, der maa faa Indflydelse paa den Politik, der føres. Det er en Kendsgerning, at vi har den, det eneste, vi ikke ved, er, hvor længe vi beholder den, men det er ikke noget Spøgelse, der staar foran os, Nutiden er saaledes. Alle vi, der kender en lille Smule til Erhvervsforhold, ved jo, at naar først Landbruget faar en saadan Nedgang, vil den meget hurtigt virke overfor Landkommunernes øvrige Beboere. Den vil meget hurtigt virke i Provsbyerne og inden mange Maaneder i København. Jeg tror derfor, det er en Sag, der ikke blot kommer os alle ved, som enhver stor Sag jo altid gør, men det er en Sag, der vil berøre alle i dette Land, efterhaanden maaske i samme Grad. Man maa imidlertid erkende, at denne forandrede økonomiske Situation i første Instans har ramt Landbruget, og har ramt det paa en Maade, der er saa alvorlig, at man slet ikke udenfor Landbruget forstaar Betydningen deraf endnu. Dette skal ikke være sagt som Kritik overfor de øvrige Erhvervsgrupper, det er kun naturligt, at de fatter Betydningen af en saadan Konjunkturændring senere, og man kan vel ogsaa tilføje, at den har været saa kort, at det endnu ikke til fulde er gaaet op for alle, selv indenfor Landbruget, hvor alvorlig og dybt indgribende den vil blive for Landbrugets fremtidige Økonomi og for vort Lands hele Økonomi, hvis der ikke indtræder ganske væsentlige Ændringer.

Jeg tror derfor, at den højtærede Regering vil føre en daarlig Politik, hvis den ikke tager Hensyn til den gennemgribende

Ændring, der vil blive en Følge af den Landbrugskrise, som vi med Rette kan sige vi nu har. Gør man ikke det, tjener man ikke Landets Interesser. Det er ikke god Politik, selv for det stærkeste Parti, at benytte sin Magt paa en saadan Maade, at det skader store Dele af vore Erhverv, selv om man har Magt til det. Det gælder om i en Situation som denne, at man indretter sig efter de foreliggende Forhold; vi er jo kun i ringe Grad Herre over de Forhold, vi kommer til at arbejde under. Som den højtærede Udenrigsminister netop i Dag har fremhævet, er Danmarks Omsætning med Udlandet af en saa umaadelig Størrelse, at vi i langt højere Grad end noget andet Land er afhængige af de Prisforhold, der findes udenfor Danmarks Grænser. Det kan jo synes en uløselig Opgave, hvis vi skal beholde saadanne Lavkonjunkturer indenfor det store Landbrugserhverv, at bringe Omkostningerne i Forhold dertil. Men i alle Tilfælde er det da sundt at erkende, hvorledes Landet ligger, og at gøre sit til at bringe Omkostningerne ned.

Jeg vil gerne henlede Opmærksomheden paa, at Ejendomsskatterne i Landkommunerne har naaet en Højde, der trods den Nedgang, der fandt Sted efter Reguleringen i 1927, alligevel er 3 Gange saa stor som i 1913. Den Gang blev der af Landkommunerne betalt 20 Mill. Kr. til Amt og Kommuner. Nu bliver der efter Nedsættelsen i 1927 betalt 60 Mill. Kr. aarlig til de samme Kommuner — Sønderjylland er ikke medtaget i denne Opgørelse. Enhver vil kunne forstaa, at en saa umaadelig Stigning i Skatten som 40 Mill. Kr., der betyder en Prioritet paa 800 Mill. Kr., er en meget alvorlig Sag, og hvis der fra Statens Side kan gøres noget dér, er der nu Grund til at gøre det.

Jeg vil i denne Forbindelse henlede Opmærksomheden paa, om der ikke var Grund til nu at lade Statens Andel i Ejendomsbeskatningen overføre til Kommunerne til Fordel for disse. Det er et Beløb paa ca. 11 Mill. Kr., altsaa ikke noget meget stort Beløb for Staten, men det vil jo altid være en betydelig Hjælp for Kommunerne, for øvrigt ogsaa for Købstadkommunerne, og man maa jo erindre, at det er de kommunale Skatter, der er de værste.

Jeg vil ogsaa gerne her gøre det høje Ting opmærksom paa, at den Ændring, vi i Fjor fik i Billoven med Hensyn til Fordelingen af Motorafgiften, vil blive til stor Skade for Kommunerne. Der fordeles jo nu ca. 10 Mill. Kr. — efter hvad den højtærede Finansminister oplyste, kan Beløbet